

Den helige Mikael's dag

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige
Predikan i Stockholm, 5 oktober 2025

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du genom dopet skänkt oss din helige Ande. Tala nu till oss med ditt heliga ord och ge oss en rätt undervisning som styrker vår tro och leder oss till det eviga livet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Mark. 10:13–16 (2 årgången).

Man bar fram små barn till Jesus för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han upprörd och sade till dem: "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte! Ty Guds rike tillhör sådana. Amen säger jag er: Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in." Och han tog upp dem i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem.

Våra texter idag talar om barnen. Jesus framställde dem som våra förebilder i tron. Han sade: "Om ni inte omvänder er och blir som barn, kommer ni inte in i himmelriket. Den som ödmjukar sig som detta barn, han är den störste i himmelriket." (Matt. 18.3–4) Såsom barnen är, så ska också vi vara.

Naturligtvis ska en kristen efter barndomen inte stagnera i sin tro, utan fortsätta att få undervisning och växa till i tro och kunskap om Guds Ord under hela livet. Men samtidigt som en människa blir äldre och förståndigare växer ofta också ett motstånd som leder till att många lämnar sin barnatro. Ju mer vi själva åstadkommer, desto svårare är det att ödmjuka sig som ett litet barn. Ett stort förnuft lockas att vilja mästra Gud och sätta sina egna tankar över hans Ord. Men en sann tro kännetecknas av att förlita sig i allt på Gud och på vad han har gjort för oss, och inte på oss själva och vad vi kan förmå. De små barnen är helt hjälplösa och fullkomligt beroende av sina föräldrar. Just så vill Gud att vårt förhållande med honom ska vara, att vi lägger allt i hans händer och inte förtröstar på några egna gärningar. Så och endast så blir vi rättfärdiggjorda.

I samband med dagens texter ska jag i denna predikan undervisa om barndopet. Förvisso beskriver inte dagens predikotext något dop utan en välsignelseakt, och talar inte heller direkt om dopet. Likväl är det som Jesus här lär i högsta grad tillämpligt på barndopet, som vi ska se.

För en tid sedan berättade en bekant till mig att han hade bestämt sig för att bli döpt. Visserligen hade han redan döpts såsom barn, men det "räknades ju inte", sade han. Då var han ju bara ett barn, döpt på grund av sina föräldrars val. Men nu när han var vuxen skulle det bli på allvar. Först nu kunde det bli ett dop som verkligen betydde något.

Bakom sådana slutsatser ligger några felaktiga och obibliska tankar. Man tänker sig dopet i första hand som en *bekännelsehandling*, något som den som döps gör. Genom detta visar en person att han eller hon beslutat och avgjort sig för Kristus och är villig att ta emot honom i sitt liv. Eftersom detta inte är något som ett barn kan göra får barndopet heller inte något värde hos dem som lär så.

I och med detta *fråntas dopet all sin kraft*. Om Gud inte verkar i dopet är det inte heller något nådemedel. Det blir en fin ceremoni, mer högtidlig än trosbekännelsen i den vanliga högmässan, och ett upptagande i församlingens gemenskap, men inte mer än så. Vattnet och orden som läses i dopritualet blir helt symboliska och kraftlösa. Ansvaret för omvändelsen och mottagandet av Guds

förlåtelse läggs helt i människans händer. Det gäller att vara tillräckligt ärlig och uppriktig i sin vilja att söka Gud och att be innerligt nog för att övervinna alla tvivel.

Detta i sin tur vittnar om att man inte *tar synden på fullt allvar*. Man lär att människan inte är så djupt fallen att hon inte kan resa sig själv och söka Gud, åtminstone till en del, kanske med Guds hjälp. Även om man erkänner synden och att människan behöver förlåtelse så förnekar man i regel arvsynden. Ett litet spädbarn har ju inte gjort något ont, menar man, så även om dopet i sig verkligen hade kraft till syndernas förlåtelse vore det inte något som ett barn behövde.

Slutligen menar man att *ett spädbarn inte kan tro*, att ett litet barn inte ens kan vara en kristen. Detta hör ihop med tanken att det är med förnuft, avgörelse och beslut som människan vänder sig till Gud. Allt detta tillsammans är ett kraftigt förnekande av flera av Skriftens viktigaste läror. Det är alltså inte någon liten detalj att inte godkänna barndop, utan en mycket allvarlig villolära.

Låt oss istället lyssna till Jesus: *"Låt barnen komma till mig och hindra dem inte! Ty Guds rike tillhör sådana."* Lärjungarna hade visat bort barnen, kanske för att trodde att de inte var mogna för Jesu undervisning. Men Jesus tillrättavisade dem strängt. Hans rike är till för dem! Frälsningen erbjuds åt alla människor, inklusive de allra minsta barnen. I Luk. 18:15, parallellstället till predikotexten, finner man i den grekiska grundtexten ett ord som verkligen betyder ett nyfött barn, ett spädbarn. Guds rike tillhör även dem. Och just därför får de inte hindras.

David skriver i den 51:a psalmen: *Se, i synd är jag född, och i synd blev jag till i min moders liv. (Ps. 51:7)* Synden befläcker alla människor, även före födelsen. Den gör alla våra egna andliga ansträngningar om intet. Det går inte att söka eller nå Gud med egna krafter, och det mänskliga förnuftet är inte till någon nytta i omvändelsen. Tvärtom måste vi vara såsom barn, hjälplösa. Vi behöver Guds ingripande.

I dopet är det den helige Ande som förnyar människan – helt och hållet ett Guds verk, utan inblandning av den som döps. Jesus sade till Nikodemus: *"Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike. Det som är fött av köttet är kött, och det som är fött av Anden är ande."* (Joh. 3:5–6) Den gamla människan – köttet – kan inte åstadkomma något andligt. Vi föds syndiga, av köttet, och kan inte ta oss ut ur syndens mörker hur vi än försöker. Men Anden pånyttföder till evigt liv.

Eftersom Gud har instiftat och befallt dopet, och förbundit det med löftet om syndernas förlåtelse, så är det ett verksamt och kraftfullt nådemedel. I sin pingstpredikan sade Petrus: *"Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlättna. Då skall ni få den helige Ande som gåva. Ty er gäller löftet och era barn."* (Apg. 2:38–39) Här ser vi hur även barnen uttryckligen inkluderas i detta löfte om syndernas förlåtelse genom dopet. Barnen behöver frälsning, och Gud erbjuder den i dopet. Förlåtelsen för Jesu Kristi skull överskyler hela vår skuld, även arvsynden som befläcker vår andliga natur.

Ett nådemedel kan bara tas emot genom tron. Den som av sitt hjärtas otro förkastar den gåva som erbjuds, går miste om den. Men även ett litet spädbarn kan tro! I evangelietexten sade Jesus: *"Men den som förleder en av dessa små som tror på mig, för honom vore det bättre att en kvarnsten hängdes om hans hals och han sänktes i havets djup."* (Matt. 18:6) De tror inte på grund av någon avgörelse eller något beslut, utan endast på grund av en direkt handling av Gud. När det lilla spädbarnet bärs fram och döps med vatten och Guds Ord, då kommer den helige Ande till barnet och verkar förnyelsens under.

Därför tar villolärarna helt fel när de vill hindra barnen från att komma till Jesus. Låt oss istället hålla fast vid hans Ord och utföra hans vilja och befallning, och bära fram våra barn så att också de kan ta emot Guds härliga gåva. Markus skriver: *Den som tror och blir döpt ska bli frälst. (Mark. 16:16)*

Jesus lade sina händer på barnen som bars fram till honom och välsignade dem. På samma sätt vill han ge sin välsignelse till alla människor som lyssnar till hans Ord. Genom dopet, oavsett vid vilken ålder det skedde, har vi blivit Guds barn. I hans famn kan vi tryggt lita på hans trofasta löften. Han omsluter oss med sin innerliga kärlek. Och om vi någon gång faller ska vi bekänna vår synd och vända tillbaka till vårt dop. Det har kraft att återupprätta oss till gemenskapen med vår Gud och Fader.

Amen.

Bön: Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.